

Boerinnen **aan het roer**

Aan het hoofd van een melkveebedrijf zie je steeds vaker een vrouw. Of dat nou is als opvolger van het familiebedrijf, als ondernemer op een bedrijf buiten de familie of als partner die volledig meebeslist over de bedrijfsvoering.

In de kerstsPECIAL van dit jaar delen vier boerinnen hun passie voor het leven op de boerderij en hun liefde voor het vee. Ze vertellen waarom ze boerin zijn geworden en wat voor plannen ze hebben met hun bedrijf. Natuurlijk lopen ze ook tegen beperkingen en uitdagingen aan, die ze ieder op hun eigen manier het hoofd proberen te bieden.

ELIEN CEUSTERMANS

20

‘Het overnamecontract werd letterlijk getekend op de dag dat ik afstudeerde’

MONIQUE VAN MIDDELAAR

42

‘Dat ik veel zelf kan, geeft me vertrouwen voor de toekomst’

JOKE VANHAVERBEKE

64

‘Als bedrijfsleider is het soms druk, maar die verantwoordelijkheid vind ik leuk’

RIENEKE JANSSEN

70

‘De passie voor landbouw houdt me altijd op de been, ook als het moeilijk is’

leeftijd 28 • woonplaats Lommel • bedrijf 500 melkkoeien • baan fulltime veehoudster • opleiding middelbaar landbouw in Geel • plannen optimaliseren

‘Je moet bij mijn dochter zijn, zegt mijn vader’

Al op negentienjarige leeftijd besloot Elien Ceustermans (28) het melkveebedrijf van haar ouders over te nemen. Met een strakke planning en haar vader aan haar zijde heeft ze vijfhonderd koeien en drie personeelsleden onder haar hoede. ‘Elien is de baas’, aldus haar vader, die adviseurs telkens moet aanwijzen wie de echte bedrijfsleider is.

TEKST JUSTINE POPPE

Afstuderen en direct een 500-koppig melkveebedrijf overnemen. Zo ging het bij Elien Ceustermans (28) uit Lommel. ‘Tijdens mijn laatste schooljaar nam ik soms een paar dagen vrij om de bedrijfsovername rond te krijgen’, herinnert Elien zich. ‘Het overnamecontract werd letterlijk ondertekend op de dag dat ik afstudeerde.’ Ze was toen negentien. Omdat ze altijd wilde boeren, gebeurde de overname heel spontaan. ‘Het was gewoonweg het juiste moment. Pas achteraf besepte ik dat dat best een intense periode was’, vervolgt ze. ‘Op zo’n jonge leeftijd zo’n verantwoordelijkheid krijgen is best pittig.’

De technische bedrijfsresultaten bijhouden, zoals de vruchtbaarheid van de veestapel, werd direct naar Elien overgeheveld. Dat haar vader haar in haar ondernemerschap volledig losliet, waardeert ze enorm. ‘Hij liet me ook kleine fouten maken in management. Maar daarvan heb ik veel geleerd.’ Nu ze na tien jaar ervaring terugkijkt op die periode zou ze het zo opnieuw doen.

Slechts één ‘boeman’

Of ze eerst niet liever twee jaar buitenshuis ervaring had opgedaan? Elien: ‘Ik heb altijd een leidinggevende functie gehad. We werken thuis met drie man personeel. In dat kader was het misschien goed als ik ook eens had geweten hoe het is om te werken voor een baas.’

‘Een leidinggevende functie heb ik altijd al gehad, want we werken met drie man personeel’

Elien heeft nu de helft van het ouderlijk bedrijf overgenomen en werkt nog steeds nauw samen met haar vader. Ook haar moeder helpt enkele keren in de week met melken. Dat werkt goed. ‘Mijn vader doet de economische kant van het bedrijf, hij rekent hard en is daar ook echt goed in’, zegt ze. ‘De technische zaken, zoals het celgetal opvolgen, zijn mijn taak. ’s Ochtends kijk ik eerst op de computer naar de tochtige, zieke en verse koeien. Ook houd ik contact met de ruwvoer- en veestapeladviseurs.’ Soms stapt een adviseur eerst naar haar vader. “Je moet bij mijn dochter zijn”, zegt mijn vader dan’, grinnikt Elien. “Zij is de baas.” Gelukkig wordt een vrouwelijk bedrijfsleider geapprecieerd.’ Haar vader is wel degene die meestal met het personeel communiceert. Maar als er iets fout loopt op het bedrijf, wordt er doorverwezen naar Elien. Dat is een bewuste keuze. ‘Zo is slechts één iemand de “boeman” op de boerderij’, grapt ze. Het komt regelmatig voor dat vader en dochter samen de cijfers onder de loep nemen. ‘Ziet mijn vader dat er ergens een hoger saldo in zit, dan speelt hij dat aan mij door’, vertelt ze. ‘Op die manier stellen we samen constant cijfermatige doelen op.’ Zo proberen ze het vet en eiwit met 0,2 kg vet en eiwit per koe per dag op te drijven. Als dat afgevinkt is, staat het volgende streefdoel klaar. Zichzelf op die manier voortdurend uitdagen om het bedrijf verder te optimaliseren blijft ook in de toekomst haar ambitie. Daar hoort ook een strakke

dagplanning bij. ‘Woensdag doen we bedrijfsbegeleiding, donderdag zetten we droog, maandag openen we de kuil en ga zo maar door’, vertelt Elien. Door middel van een beurtrol met haar ouders heeft Elien elke twee weken zondagavond vrij.

Geen tijd voor het landwerk

Als haar ouders vrij hebben en zij het werk doet, komt haar vriend Lorenz Janssen helpen. ‘Lorenz is als zelfstandig tuinaanlegger en schrijnwerker niet ingeschreven in het bedrijf’, vertelt Elien. ‘Maar hij is wel heel handig en heeft geen problemen om te helpen als hij kan.’ Elien en Lorenz wonen samen, de vraag is hoe het op de lange termijn gaat met het bedrijf met twee verschillende jobs. Als haar vader in de toekomst minder actief wordt, is er een oplossing nodig. Elien denkt dat een herdmanager mogelijkheden biedt. Die moet volgens haar nauw bij de bedrijfsvoering betrokken zijn en vooral resultaatgericht meedenken. ‘Ook een bedrijf runnen in combinatie met een gezin is uitdagend’, denkt de veehouster. Als bedrijfsleidster is ze namelijk veel buiten en heeft ze weinig tijd. Goede communicatie hierover is volgens haar de sleutel. Maar eigenlijk is die er al in Lommel. Het vormt de basis voor de taakverdeling. ‘Voor het landwerk heb ik bijvoorbeeld weinig tijd’, zegt Elien. ‘En eerlijk gezegd vind ik dat ook niet het leukste werk. Ons personeel vindt dat dan weer wel. Zo is iedereen blij en dat werkt goed.’ |